

Arkiv: FE-144
Arkivsak: 24/10869 - 1
Saksbehandler: Ruth Helen
Thorheim
Dato: 28.10.2024

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
058/24	Eldreråd	11.11.2024
061/24	Rådet for personer med funksjonsnedsettelse	12.11.2024
028/24	Rådet for psykisk helse	13.11.2024
035/24	Medvirkningsråd for ungdom	14.11.2024
056/24	Hovedutvalg for helse og mestring	26.11.2024

Veteranplan

Hovedutvalg for helse og mestring- 056/24:

Vedtak:

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging 2024 - 2028 for veteraner gis forlenget høringsfrist, slik at veteranene og deres interesseorganisasjoner kan få tid til å komme med innspill.

Høringsfrist settes til 10. januar 2025.

Medvirkningsråd for ungdom- 035/24:

Vedtak:

Uttalelse fra medvirkningsråd for ungdom:

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging 2024-2028 sendes på høring med høringsfrist 10. desember 2024.

Ungdomsrådet setter pris på at ivaretagelse av familier der foresatte regnes som veteraner vektlegges. Dette fordi det er viktig å se hele familien rundt veteranene som også kan trenge ivaretagelse og ikke kun veteranene selv.

Rådet for psykisk helse- 028/24:

Vedtak:

Uttalelse fra rådet for psykisk helse

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner 2024-2028 sendes på høring.

Rådet mener at planen er viktig og ønsker at høringsfristen forlenges.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse- 061/24:

Vedtak:

Uttalelse fra rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse synes at denne planen er viktig og i den forbindelse anbefaler vi at høringsfristen forlenges slik at bl.a. veteraner og deres interesseorganisasjoner kan få komme med innspill.

Eldreråd- 058/24:

Vedtak:

Uttalelse fra eldreråd:

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging 2024-2028 sendes på høring med høringsfrist 10. desember 2024. Støttes

Kommunedirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging 2024-2028 sendes på høring med høringsfrist 10. desember 2024.

Bakgrunn for saken:

Moss kommune vedtok sin første veteranplan i 2017. Siden den gang har planen rullert flere ganger. De siste årene har ikke planen vært revidert. Det er et behov for å revidere og fornye planen.

Redegjørelse for saken:

Siden 1947 har mer enn 100 000 kvinner og menn tjenestegjort i internasjonale operasjoner på vegne av Norge. De siste årene har regjeringen utarbeidet flere handlingsplaner for å styrke samfunnets anerkjennelse og ivaretagelse av veteraner, og etter hvert også deres familier. I regjeringens oppfølgingsplan fra 2014 «I tjeneste for Norge» ble alle kommuner oppfordret til å utarbeide en kommunal handlingsplan. I 2017 ble Moss kommunes første veteranplan vedtatt. Denne har blitt rullert i flere omganger. Det er fremdeles en politisk anbefaling på nasjonalt nivå om at alle kommuner lager sin egen eller interkommunale veteranplaner. Moss kommunes plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner og deres familier (2024-2028) er en fornying av Moss kommunes veteranplan.

Intern og ekstern medvirkning:

Planen tar utgangspunkt i regjeringens Oppfølgingsplan, "I tjeneste for Norge" (2014) og Tiltaksplan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner (2024-2028). Flere landsdekkende forsvars- og veteranorganisasjoner og andre relevante fagmiljø har medvirket i disse planene. Planen tar også utgangspunkt i Moss kommunes nåværende plan for personell som har deltatt i internasjonale operasjoner, der lokale veteranorganisasjoner har medvirket.

Planen sendes nå på høring og til følgende råd for medvirkning:

- Eldrerådet
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse
- Rådet for psykisk helse
- Ungdomsråd

Vurderinger:

Faglige vurderinger:

Vi vet ikke eksakt hvor mange veteraner og/eller familiemedlemmer av disse som er bosatt i Moss kommune. Det er imidlertid grunn til å tro at det er et betydelig antall. Med Rygge flystasjons etablering helt tilbake på 50-tallet har Moss kommune en lang historie med å være forsvarskommune, og mange forsvarsfamilier har bosatt seg i kommunen opp gjennom tiden. Mange av disse faller inn under benevnelsen veteranfamilier. I tillegg kan det være et betydelig antall veteraner og/eller deres familier som har bosatt seg i Moss kommune etter veteranens internasjonale tjeneste eller mens soldaten er stasjonert et annet sted i landet.

Veteraner og deres familier gjør en betydelig innsats for landet vårt. Helsemessig klarer veteraner seg godt, faktisk bedre enn gjennomsnittet av befolkningen. Det er imidlertid noen veteraner som faller utenfor, og som har behov for oppfølging. En familie, der mor og/eller far er ansatt i Forsvaret, kjennetegnes oftest som en ressurssterk familie med stor kapasitet. Samtidig er det en familie som ofte lever med store belastninger knyttet til utfordringer gjennom tjenesten i Forsvaret. Når en soldat i en «forsvarsfamilie» skal tjenestegjøre i en internasjonal operasjon, vil dette legge ytterligere belastninger på familien. En «forsvarsfamilie» ser ofte på utfordringene knyttet til soldatens arbeid i Forsvaret som et fellesprosjekt. Alle i familien skal «tåle» belastningene og ikke selv bidra til å være en belastning ved å uttrykke at situasjonen oppleves utfordrende. Dette kan føre til at familien ikke søker nødvendig hjelp fra øvrig familie og nettverk eller hjelpeapparatet (www.forsvaret.no).

Tjenestene i Moss kommune skal som utgangspunkt ivareta og følge opp alle innbyggere med behov for hjelp og støtte, også veteraner og deres familier. I følge regjeringens handlingsplan er det likevel noen veteraner som faller mellom to stoler, og det kan ta lang tid før de innser at de trenger hjelp og støtte for psykiske belastningsskader. Når de først trenger hjelp, finnes det flere aktører i det sivile og militære som kan kobles på for å styrke ivartakelsen og oppfølgingen av veteraner og deres familier.

Moss kommunens veteranplan er et supplement til andre overordnede planer i Moss kommune. Den skal bidra til at Moss kommune tar sitt ansvar for å vise den anerkjennelsen og gi den oppfølgingen veteraner og deres familier fortjener, med det hjelpe- og støtteapparat som er tilgjengelig i resten av sivilsamfunnet og i Forsvaret.

Relevante bærekraftsmål:

- Nr. 3 God helse og livskvalitet
- Nr. 16 Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner
- Nr. 17 Samarbeid for å nå målene

Økonomiske konsekvenser for årsbudsjett og handlingsplan:

Planen har ingen økonomiske konsekvenser for årsbudsjett og handlingsplan.

Oppsummering/konklusjon:

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging 2024-2028 sendes på høring med høringsfrist 10. desember 2024.

Eli Thomassen, direktør helse og mestring
Moss 29.10.2024

Hovedutvalg for helse og mestring 26.11.2024:**Behandling:**

Omforent forslag Ny høringsfrist forslag fremmet av Remi Alexander Sølvberg, Rødt
Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging 2024-2028 for veteraner gis forlenget høringsfrist, slik at veteranene og deres interesseorganisasjoner kan få tid til å komme med innspill.
Høringsfrist settes til 10. januar 2025.

Voting:

Alternativ voting mellom kommunedirektørens forslag til vedtak og omforent forslag fremmet av Remi Alexander Sølvberg (Rødt).

Det omforente forslaget ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for helse og mestring- 056/24 Vedtak:

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging 2024 - 2028 for veteraner gis forlenget høringsfrist, slik at veteranene og deres interesseorganisasjoner kan få tid til å komme med innspill.

Høringsfrist settes til 10. januar 2025.

Medvirkningsråd for ungdom 14.11.2024:**Behandling:**

Innspill fremmet av Sander Fløgstad,
Ungdomsrådet setter pris på at ivaretagelse av familier der foresatte regnes som veteraner vektlegges. Dette fordi det er viktig å se hele familien rundt veteranene som også kan trenge ivaretagelse og ikke kun veteranene selv.

Voting:

Kommunedirektørens forslag til vedtak med tillegg ble enstemmig vedtatt.

Medvirkningsråd for ungdom- 035/24 Vedtak:**Uttalelse fra medvirkningsråd for ungdom:**

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging 2024-2028 sendes på høring med høringsfrist 10. desember 2024.

Ungdomsrådet setter pris på at ivaretagelse av familier der foresatte regnes som veteraner vektlegges. Dette fordi det er viktig å se hele familien rundt veteranene som også kan trenge ivaretagelse og ikke kun veteranene selv.

Rådet for psykisk helse 13.11.2024:

Behandling:

Omforent forslag fremmet av Erik Iversen, Venstre

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner 2024-2028 sendes på høring.

Rådet mener at planen er viktig og ønsker at høringsfristen forlenges.

Votering:

Alternativ votering mellom kommunedirektørens forslag til vedtak og omforent forslag fremmet av Erik Iversen (Venstre).

Det omforente forslaget ble enstemmig vedtatt.

Rådet for psykisk helse- 028/24 Vedtak:

Uttalelse fra rådet for psykisk helse

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner 2024-2028 sendes på høring.

Rådet mener at planen er viktig og ønsker at høringsfristen forlenges.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse 12.11.2024:

Behandling:

Omforent forslag fremmet av Tone Klæth Holm, Rødt

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse synes at denne planen er viktig og i den forbindelse anbefaler vi at høringsfristen forlenges slik at bl.a. veteraner og deres interesseorganisasjoner kan få komme med innspill.

Votering:

Alternativ votering mellom kommunedirektørens forslag til vedtak og omforent forslag.

Det omforente forslaget ble enstemmig vedtatt.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse- 061/24 Vedtak:

Uttalelse fra rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse synes at denne planen er viktig og i den forbindelse anbefaler vi at høringsfristen forlenges slik at bl.a. veteraner og deres interesseorganisasjoner kan få komme med innspill.

Eldreråd 11.11.2024:

Behandling:

Votering:

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Eldreråd- 058/24 Vedtak:**Uttalelse fra eldreråd:**

Plan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging 2024-2028 sendes på høring med høringsfrist 10. desember 2024. Støttes

Vedlegg i saken:

28.10.2024 Forslag til revidert veteranplan